

ارکان اصلی خانه های سنتی ایرانی، راهی برای رسیدن به معماری پایدار

شادی هاشمی

موسسه آموزش عالی آل طه، shadihashemi51@yahoo.com

چکیده - در این مقاله، نگارنده سعی دارد، با روشهای تحقیقی - تحلیلی - کتابخانه ای، بررسی کتب و مقالات مرتبط و همچنین تحلیل چند جانبه، یکی از مهمترین ارکان خانه های سنتی (از جمله کاربرد حیاط و گیاهان) را مورد قرار داده و با توجه به دستاوردهای نوین و شرایط فعلی، برای رفع کمبودها، ضعفها و ایرادهای معماری خانه های موجود، که در مشکلات محیط زیستی بی تاثیر نبوده، راه حلهایی ارائه گردد، و قطعاً در تمام خانه های معاصر، خصوصاً خانه های کشورهای همجوار ایران، بدلیل تشابه اقلیم، حتی در دیگر اقلیم ها نیز، بکارگیری این روشها بسیار مفید خواهند بود. و برخی از مسایل زیست محیطی تا حدودی کنترل خواهند شد.

کلید واژه - اقلیم، حیاط، خانه های سنتی، گیاهان

۱- مقدمه

اقلیم غالب مناطق ایران، گرم و خشک بوده است و نیاز قطعی به فضای سبز، کاملاً در میان خانه راه، تشخیص داده بودند و با استفاده از گیاهان خانه خود، هوا را دلپذیر و مطبوع می نمودند و هم فضای مکث و محرمیت را اعمال می کردند.

۳- باید در خانه های معاصر، از معیارهای معماری خانه های سنتی با استفاده از شیوه های نوین استفاده کنیم

بهتر است با رویکرد به معماری سنتی ایرانی که همیشه خانه سنتی، طبیعت را در میان خود داشت، معماران کنونی هم در طراحی های خود از فناوری های مدرن دیوار سبز خصوصاً هم، در دیوارهای داخل خانه، و هم در دیوارهای خارجی استفاده کنند. استفاده از دیوار سبز در داخل خانه ها، البته در دیوارهای غیرباربر خانه که به مقاومت بنای اصلی خانه، خللی وارد نشود، علیرغم کوچک بودن خانه ها باعث اشغال محیط داخلی خانه و تنگ شدن فضا نمی شود و مثل گلدان ها پاگیر نمی شود، در برخی از خانه ها بدلیل آلودگی

طراحی تخت جمشید که متعلق به پانصدسال قبل از میلاد مسیح است، هنر معماری ایرانی می باشد. معماران، خانه ها را طوری طراحی می کردند که خلوت و محرمیت و رفاه برای ساکنین فراهم شود و برای این منظور، فضاها را حول یک حیاط مرکزی که با درختان، گلها و گیاهان و حوض آب تزیین شده بود طراحی میکردند که باعث محفوظ ماندن اهالی منزل از دید شود و هم نور و روشنایی و طراوت و زیبایی گیاهان و حوض آب و زیبایی بصری موارد مذکور باعث فرح بخش شدن فضای کل خانه میشده است.

۲- بررسی عملکرد حیاط ها به عنوان عنصری با اعمال دویا چند عملکرد موازی با هم در خانه های سنتی

حیاط با توجه به تقسیم بندی خصوصی، نیمه خصوصی، انواع مختلفی داشته است: حیاط نارنجستانی، حیاط اندرونی، حیاط بیرونی. در خانه های سنتی از حیاط به عنوان نورگیر و داشتن منظره زیبا و هوای دلپذیر استفاده می شده است چرا که